

URBANIMUM
Byggherre

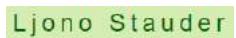

Leietaker

 asplan viak
Prosjektering

I samarbeid med:

 NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

 Ljono Stauder

 | **BERGKNAPP**

Norconsult

 PROTAN

 FORM&ARKITEKTUR

ELVEBAKKEN

Vega Scene

Blågrønt tak med verdifull Oslonatur

INNHold

OM

BAKGRUNN

Beliggenhet

Området – Vega Scene & Hauskvartalet

Miljøutfordringer

KRAV & FØRINGER

Reguleringsplanen – Byøkologisk kulturkvartal

BREEAM NOR

Oslo kommunes krav til overvannshåndtering

HVA GJØR VI PÅ VEGA SCENE?

Vi utvikler byens økosystem

Vi utvikler blågrønt tak

Vi inviterer til samskaping

Vi inviterer til læring

UTFORDRINGER

HVA KAN VI LÆRE?

OPPSUMMERING

OM

BLÅGRØNT TAK SOM HÅNDTERER FREMTIDENS 20 ÅRS REGN

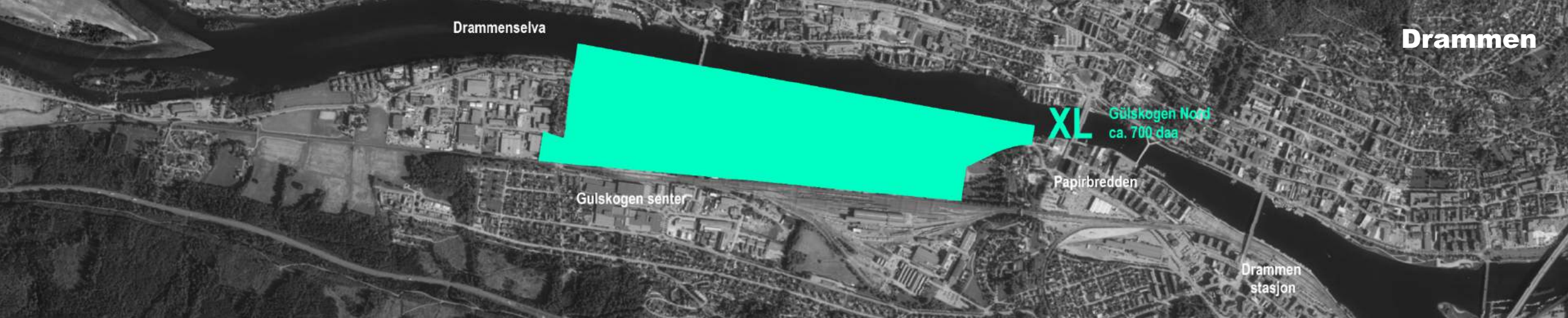
VERDIFULL OSLO NATUR

SAMSKAPING

LÆRINGSARENA

BAKGRUNN

Beliggenhet

Akerselva

Elvebakken VGS

DOGA

Deichmans gate

500
m

250

0

1937

Miljøutfordringer

ØKOSYSTEMENE VÅRE KOLLAPSER

WWF: – To tredjedeler av verdens dyr blir borte

To tredjedeler av dyrene og fiskene som fantes i verden i 1970, vil være borte i 2020. Det går frem av en rapport som WWF legger frem i dag.

Fjellrevet er truet i Norge på grunn av klimaendringer. FOTO: KULLSTAD, GJØNN / NTB SCANPIX

Kristian Elster, journalist
Publisert 27. okt. 2016 kl. 06:36 Oppdatert 27. okt. 2016 kl. 12:58

Artikelen er over 5 år gammel

– Vi står nå midt oppe i en menneskeskapt masseutryddelse, også kalt den sjette utryddelsen. I 2020 kan verdens bestander av pattedyr, fugler, reptiler, amfibier og fisk være redusert med to tredjedeler siden 1970, på grunn av menneskenes handlinger, skriver WWF i *Living Planet-rapporten* som offentliggjøres i dag.

AREALFORBRUK HOVEDÅRSÅK TIL TAP AV NATURMANGFOLD

Det Internasjonale Naturvernets (IUCN) publiserte i dag regionale rapporter om naturens tilstand. Her finner du link til oppsummering av Europas rapport.

Biologisk mangfold og naturens bidrag til menneskene (såkalte økosystemtjenester, red. anm.) høres for mange av oss akademisk ut og langt unna våre daglige liv. Ingenting er lenger unna sannheten – de er selve grunnlaget for både maten vår, rent vann og energi.

DN 26.03.2018

Naturvernets nye rapporter om det biologiske mangfoldet er så trøstet at naturen selv egentlig har stått i et svært dårlig tilstand i 2016. Foto: CNN/Reuters/AFIP photo/NTB Scanpix

Nyheter Norge

550 forskere slår alarm om biologisk mangfold: - Og så er det vår tur

Det biologiske mangfoldet på jorden vil kollapse dersom menneskene fortsetter slik vi har gjort til nå, advarer forskere.

Dagbladet Næringslivet
Publisert 26.03.2018 – 09:05 Oppdatert 27.03.2018 – 08:43

Harvest.

GRØNN NOVEMBER

Er vi vår egen verste fiende?

Ikke død, også av arter, bare naturens gang og ikke så mye å masse med? Det er et like absurd argument som å hevde at økende CO2 i atmosfæren er helt greit siden CO2 er en naturlig gass.

Ekstra OLJEBØRST / An Dag Ø. Hansen / Estimeret lesetid 9 min

Kva er framsteget når ein står på kanten av stupet?

Venda små kottar med andelsom landbruk og dyrking av mat var hovedtemaet på verdenskonferansen for bærekraftig fremtid i California. På Landbruksdagene reflekterer Dag Jørgen Lønning om det er nødvendig å utvikle bærekraftig menneske og miljø.

Faksimile av den nye rapporten om klimaendringer og klimapolitikk – kunnskapstatus 2016. Utløper: Norsk Klimastiftelse

Ny klimarapport: De verste konsekvensene av klimaendringer kan unngås – men bare ved å handle raskt.

TILSTAND

Stort press på grøntområdene

I de siste 40-50 årene har arealer av tettstedene i Norge nesten fordoblet seg. I dag bor omtrent 80 prosent av alle nordmenn i byer og tettsteder. Presset på naturområder og sammenhengende grønne områder som ligger innenfor byggeseonen, den såkalte grønnsstrukturen, er spesielt stort i de større byene.

Av grønnsstrukturen som finnes i byer og tettsteder på 1950-tallet, finnes det i dag bare 20-30 prosent igjen. I stedet får vi mer av de grå arealene, som for eksempel veier og parkeringsplasser. Sammenhengende turistier byttes eller blir smalere og mindre attraktive å ferdes etter.

Tilgangen til strandsonen blir dårligere og flere bakkalep forsvinner. Det påvirker også det naturlige plante- og dyrelivet.

Forurensning, forurensning og støy truer også områdene som brukes til friluftsliv.

- › Les mer om nordmenns deltakelse i friluftsliv
- › Les mer om stillhet i naturen

BEFOLKNINGSVEKST // AREALBRUKSENDRINGER // KLIMAENDRINGER

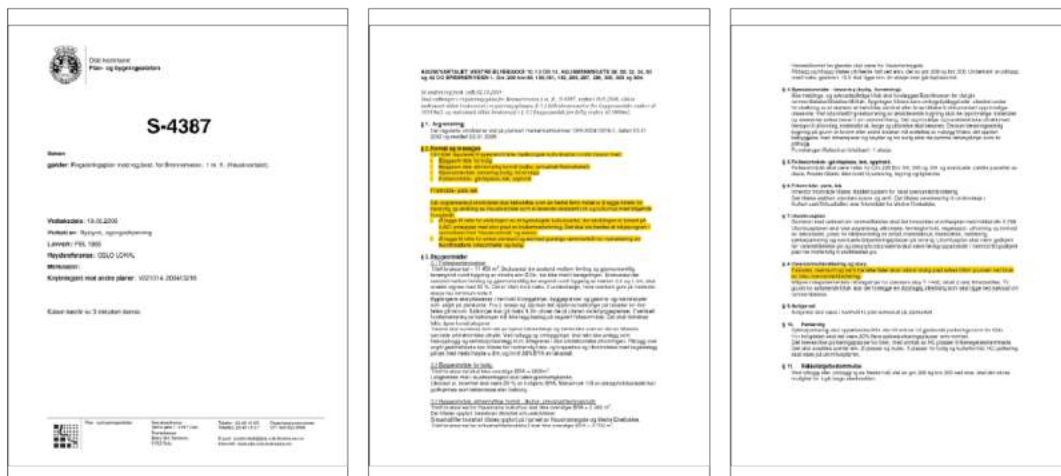
VI HAR INGEN

PLANET B

KRAV OG FØRINGER

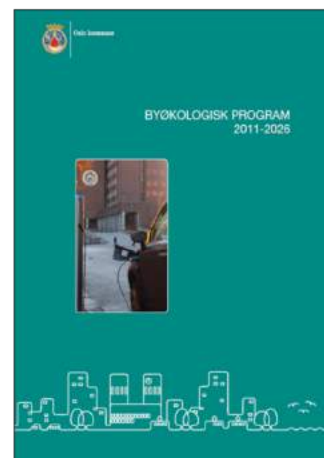
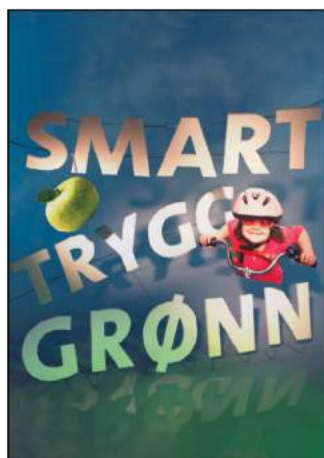
REGULERINGSPLAN//BYØKOLOGISK KULTURKVARTAL

BREEAM NOR

KOMMUNALE FØRINGER OG AMBISJONER

BREEAM ØKOLOGI ANBEFALINGER FOR FULL MÅLOPPNÅELSE

Tidligere utbygd
med
liten økologisk
verdi

Stedvis på det
grønne taket
etableres åpne
områder med
sand og grus

I et parti av taket
(minst 50 m²)
anbefales det å utvikle
flersjiktet natur av stor
lokal verdi for
arts mangfoldet

Det grønne taket
skal utgjøre minst
50 % av tomtens
areal med minst 10
naturlig
hjemhørende arter

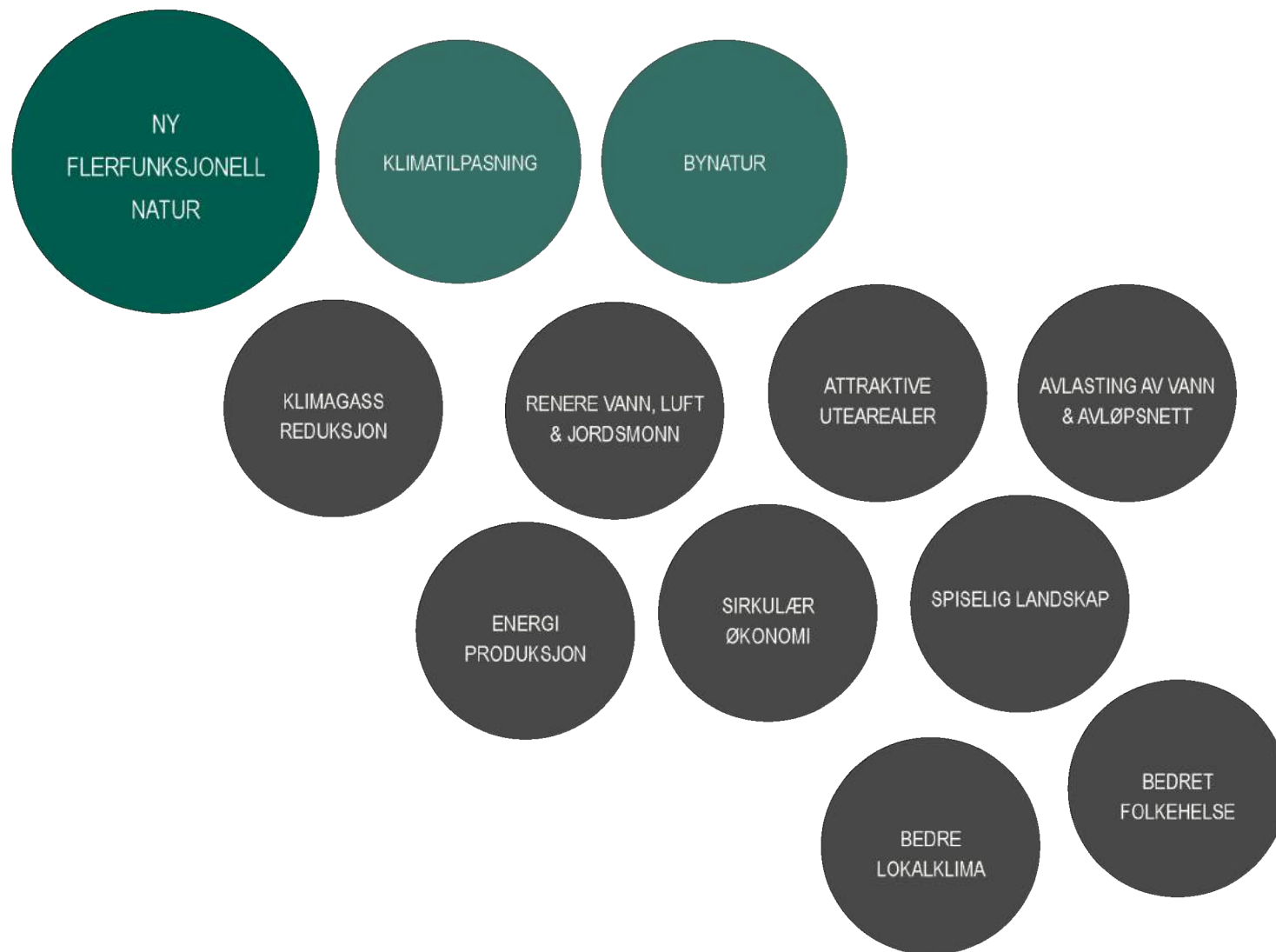
alt.

Det grønne taket
skal utgjøre minst
40 % av tomtens
areal med minst 20
naturlig
hjemhørende arter

Død ved legges på
takene og / eller
insekthotell etableres
på
eiendommen

HVA GJØR VI PÅ VEGA SCENE?

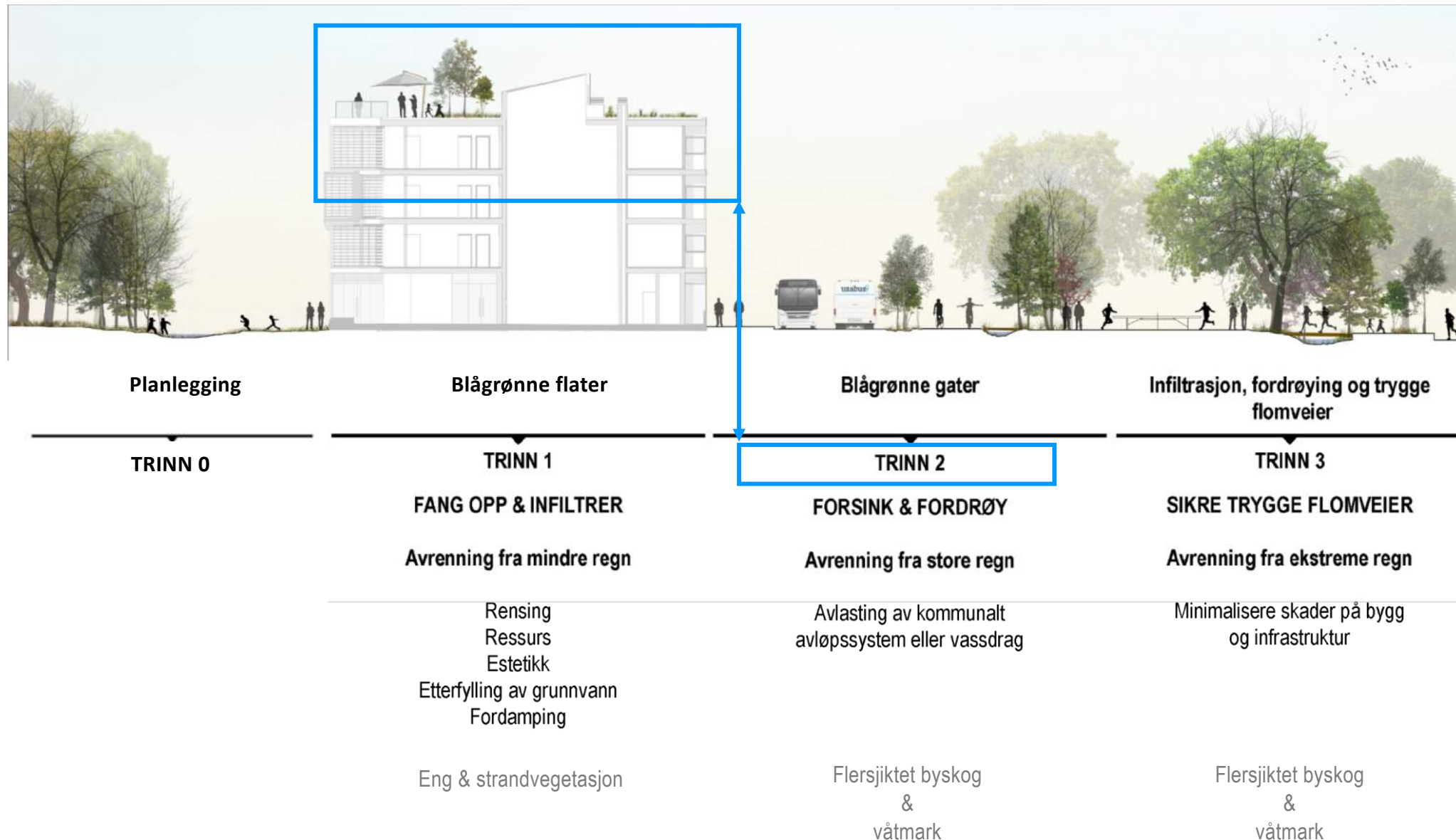
Vi utvikler byens økosystem

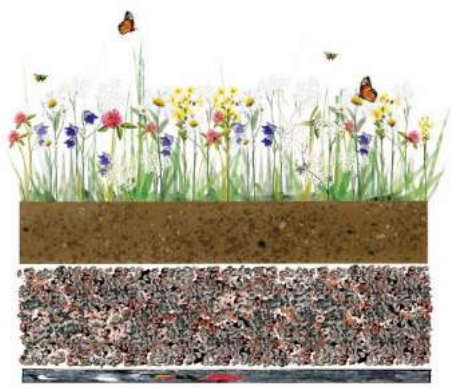

Vi utvikler blågrønt tak

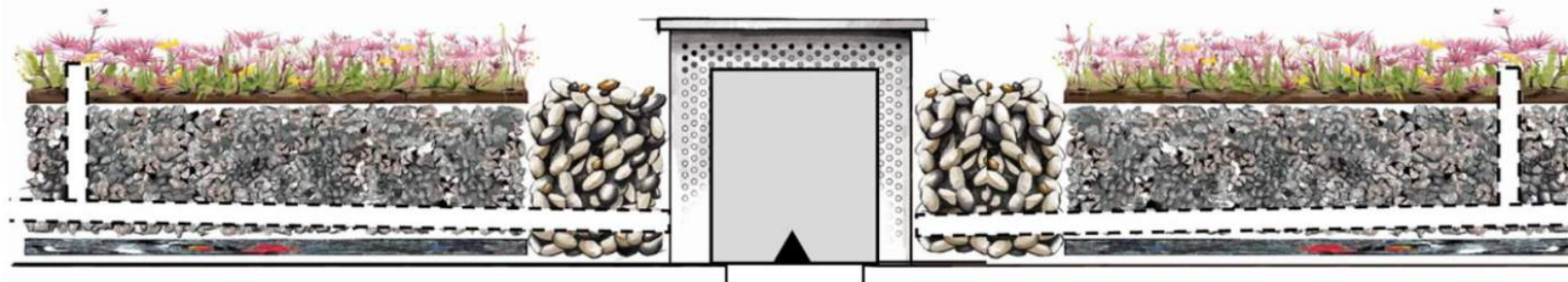
BLÅ

Landets første blågrønne tak som håndterer 20 års regn

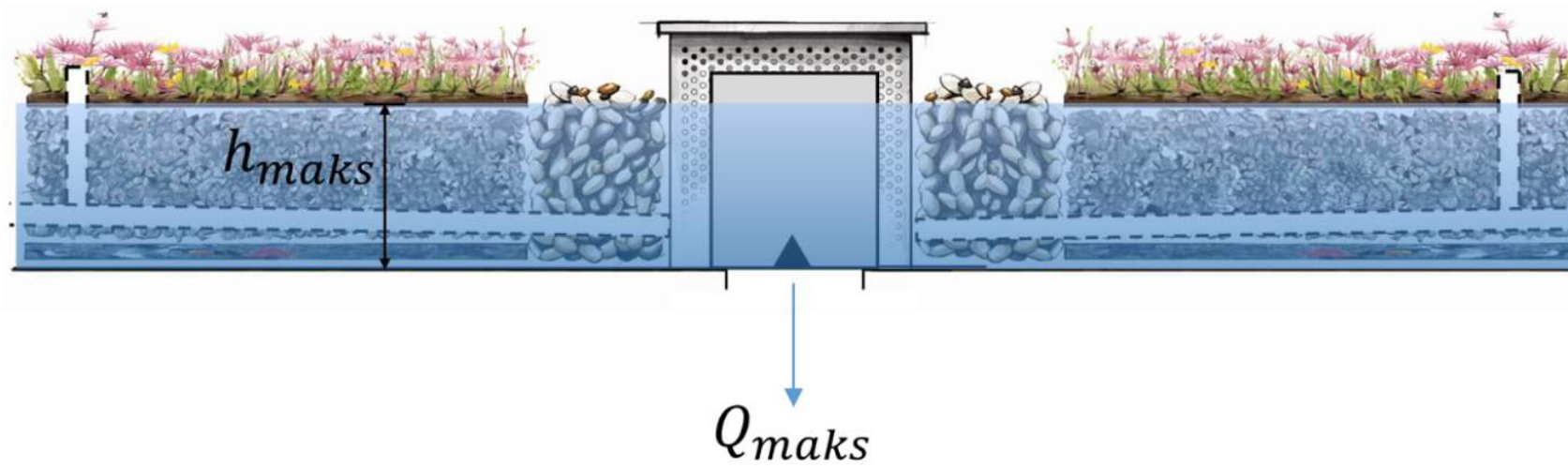

TØRRVÆR

TRINN 2 (20 år og klimafaktor 1,30)

GRØNT

Forbilder

Dr. Stephan Brenneisen

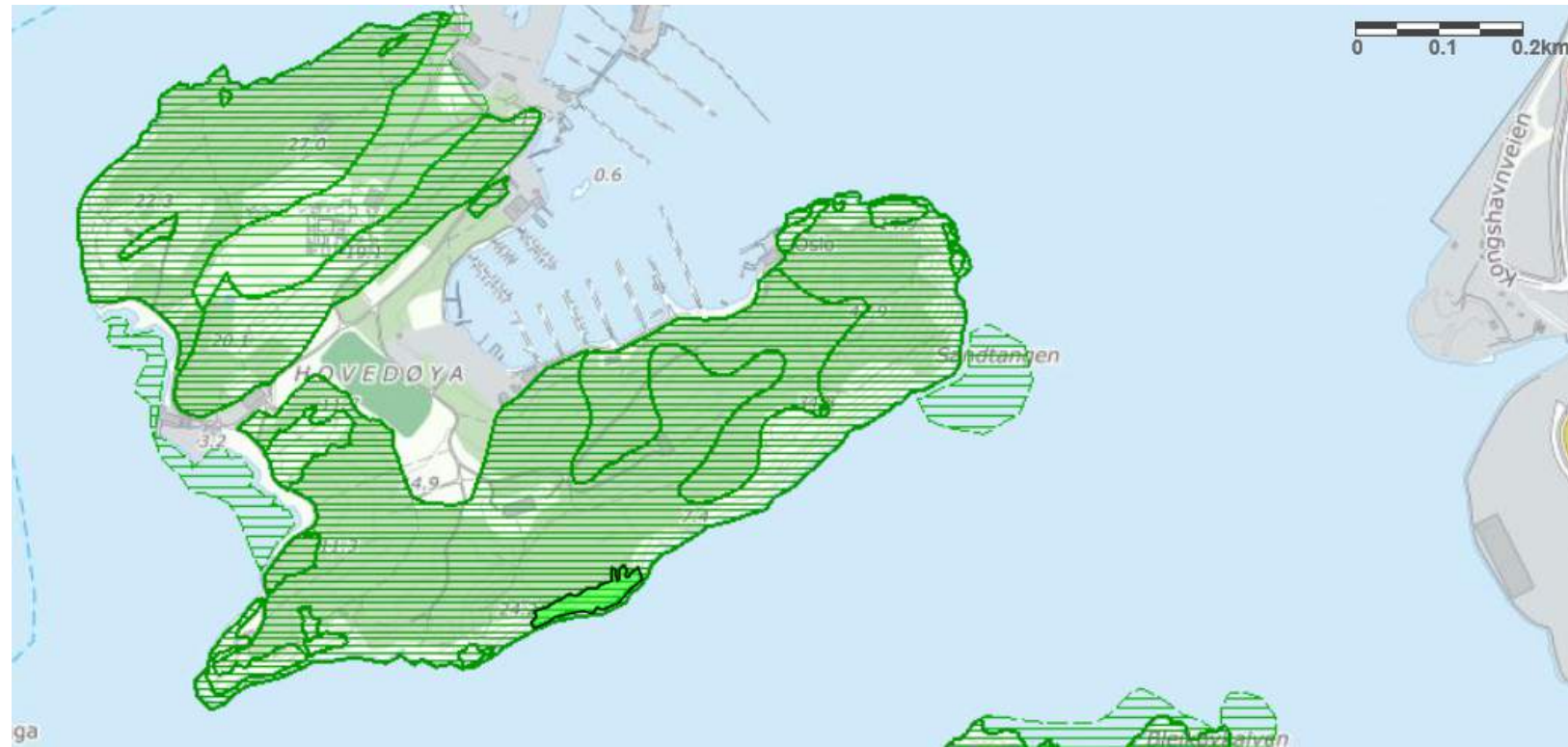
Hebunk! 10th April 2012

Zürich University of Applied Sciences / Wädernytal

Verdifull Oslonatur

Åpen grunnlendt kalkmark – nasjonalt viktig naturtype

VEGA SCENE

BYNATUR

KONSEPT

Asplan Viak AS

29 05 2017

VEGA SCENE // OSLOFJORD

I forbindelse med bygging av Vega Scene i Hausmannskvartalet ønsker tiltakshaver å utarbeide et konsept for bynatur.

VEGETASJON

Det legges tilrette for etablering av stedegen natur som er karakteristiske for Oslos kalkrike grunn og strandsone.

A. SEDUM

Stedegne sedumarter. Se eks. [Bergknapp Vill.](#)

B. BLOMSTERENG/STAUDER

Stedegen blomstereng etableres i partier med dypere jordsmonn hvor det anbefales å bruke lette materialer f.eks pimpstein med et topplag av mager jord. Engen bør utvikles i samarbeid med Naturhistorisk museum.

C. BUSKER

Lavtvoksende buskvegetasjon som er typisk for Oslofjordområdet etableres i områder med dypest jordsmonn hvor vegetasjonen også kan bidra som romdannende element.

D. SAND OG SMÅSTEIN

I enkelte partier bør det være større innslag / felt som kun består av sand og mindre elvestein. Se eks. [Veslemona](#)

E. INSEKTSHOTELL: [Naturhistorisk museum](#)

Endelig valg av planter og vekstmedium bør drøftes med Naturhistorisk museum.

BYNATUR // OSLOFJORD// SEDUM

SEDUM ALBUM - HVIT BERGKNAPP

SEDUM ACRE - BITTERBERGKNAPP

Dette er arter som vokser vilt i Osloområdet. Disse kan benyttes i en blanding med flere arter for å øke artsmangfoldet og oppnå pryddverdi gjennom hele sesongen. I Oslområdet kan gravbergknapp og sibirbergknapp ikke benyttes.

BYNATUR // OSLOFJORD// STAUDER FOR ÅPEN GRUNNLENDT KALKMARK

DRACOCEPHALUM RUYSCHIANA - DRAGEHODE

HYLOTELEPHIUM MAXIMUM - SMØRBUKK

FILIPENDULA VULGARIS - KNOLLMJØDURT

VERONICA SPICATA - AKSVERONICA

GALLIUM - VERUM - GULMAURE

ORIGANUM VULGARE - BERGMYNTE

GERANIUM SANGUINEUM - BOLDSTORKNEBB

VIOLA TRICOLOR - NATT OG DAG

BYNATUR // OSLOFJORD// STAUDER //ÅPEN GRUNNLENDT KALKMARK

PULSATILLA PRATENSIS - KUBJELLE

ACHILLEA MILLEFOLIUM, - RYLLIK

THYMUS PULEGIOIDES - BAKKETIMIAN

AVENULA PRATENSIS - ENGHAVRE

SAXIFRAGA GRANULATA - NYRESILDRE

GALLIUM BOREALE - HVITMAURE

ALCHEMILLA GLAUDESCENS - FLØYELSMARIKÅPE

ECHIUM VULGARE - ORMEHODE

BYNATUR // OSLOFJORD// STAUDER //ÅPEN GRUNNLENDT KALKMARK

LOTUS CORNICULATUS- TIRILTUNGE

PRIMULA VERIS- MARIA NØKLEBLOM

DIANTUS DELTOIDES - ENGNELLIK

ENGTJÆREBLOM - VISCARIA

MEDICAGO LUPULINA- SNEGLEBELG

LEUCANTHEMUM VULGARE - PRESTEKRAGE

KNAUTIA ARVENSIS- RØDKNAPP

BYNATUR // OSLOFJORD// **STAUDER FOR STRANDSONE**

LEYMUS ARENARIUS - STRANDRUG

ARMERIA MARITIMA - FJØREKOLL

KRAMBE MARITIMA - STRANDKÅL

Alle staudene er viltvoksende i Osloområdet og enkelte er truet bl.a. dragehode

BYNATUR // OSLOFJORD// BUSKER FOR ÅPEN GRUNNLENDT KALKMARK

PRUNUS SPINOSA - SLÅPETORN

ROSA MOLLIS - BUSTNYPE

FRANULA ALNUS - TROLLHEGG

JUNIPERIS COMMUNIS

Buskene er viltvoksende i Osloområdet.

TAKET PÅ VEGA SCENE - BLOMSTRINGSTID FOR PLANTER PÅ ÅPEN GRUNNLENDT KALKMARK

ARMERIA MARITIMA

ACHILLEA
MILLEFOLIUM

THYMUS
PULEGIOIDES

GERANIUM
SANGUINEUM

SEDUM ALBUM

SEDUM ACRE

ORIGANUM
VULGARE

HYLOTELPHIUM
MAXIMUM

CRAMBE MARITIMA

LEYMUS
ARENAREUS

ALLIUM VINEALE

APRIL

MAI

JUNI

JULI

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

VINTER

designprinsipper : Frøformerte planter fra Osloområdet, tilpasset vekstforholdene på taket, årstidsvariasjon, strukturvariasjon, fargeenhet, gress som strukturellt element hele året. Planren er under arbeid og det kan derfor bli enkelte endringer i plantevalget.

TAKET PÅ VEGA SCENE, BLOMSTRINGTID FOR BUSKFELT OG STAUDEENG PÅ ÅPEN KALKMARK

FILIPENDULA
VULGARIS

VERONICA SPICATA

DIANTUS
DELTOIDES

VISCARIA

KNAUTIA
ARVENSIS

LEUCANTEMUM
VULGARE

PRIMULA VERIS

VIOLA TRICOLOR

DRACOCEPHALUM
RUYCHIANA

ROSA MOLLIIS

PRUNUS
SPINOSA

APRIL

MAI

JUNI

JULI

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

VINTER

Designprinsipper : Frøformerte planter fra Osloområdet, tilpasset vekstforholdene på taket, årstidsvariasjon, strukturvariasjon, fargeenhet, busker som strukturellt element hele året. Planren er under arbeid og det kan derfor bli enkelte endringer i plantevalget.

Planteplanen

Hvordan skaffe planter?

Kontraktsdyrking

Produksjon av villflorastauder hos Ljono stauder i Ullvik, Foto: Torunn H. Ljone

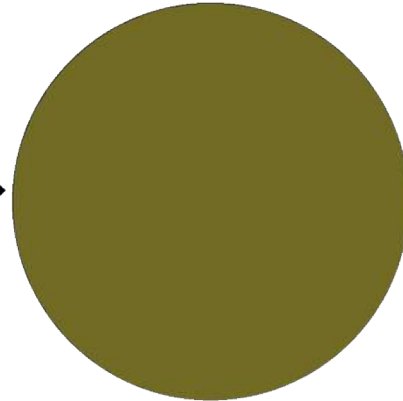

Forskning på villflorastauder hos NIBIO, Foto: Hans M. Hanslin

Jord

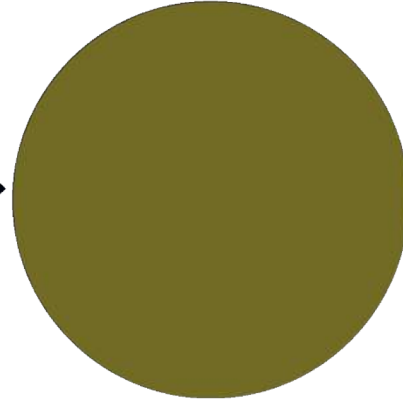
**Innsamling
av
plantemateriale**

Kontraktsdyrking
(Ljono Stauder & Bergknapp)

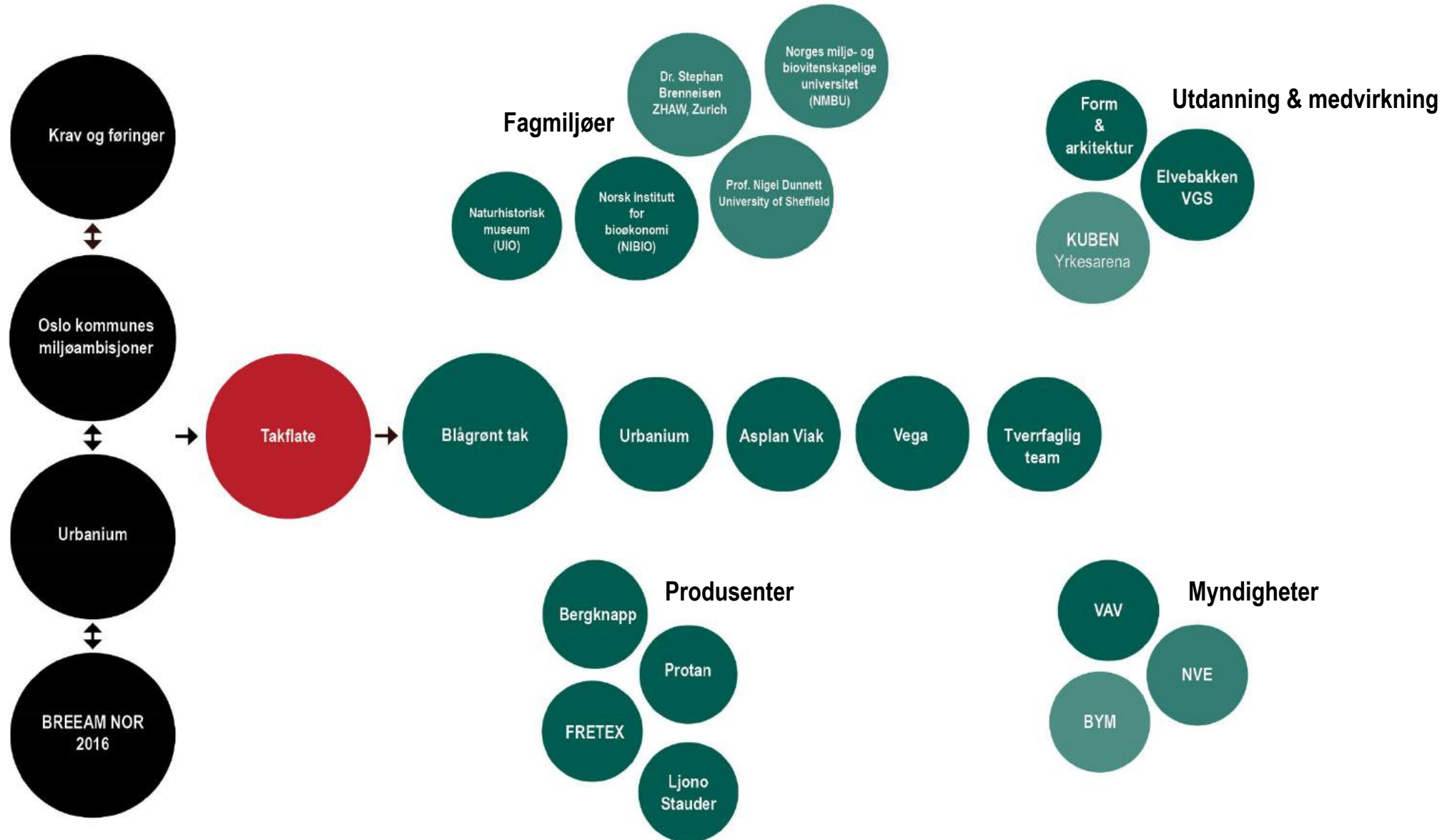

**Eablering på
Vega Scenes
tak**

Forskning
(Norsk institutt for
bioøkonomi)

Vi inviterer til samskaping

FRETEx

Vi gir folk grunn til å tro på framtiden!

SØK

KONTAKT OSS

MENY

[HJEM](#) / [MILJØ](#) / [KLÆR PÅ TAKET](#)

MILJØ OG
SAMFUNNSANSVAR

MILJØPOLICY

MILJØSTRATEGI

FORBRUK OG GJENBRUK

HVA BLIR TØYET TIL?

ØDELAGTE TEKSTILER
KAN GJENVINNES

EKSPORT

FRETEx GJENVINNER
PAPIR

KLÆR OG MILJØ

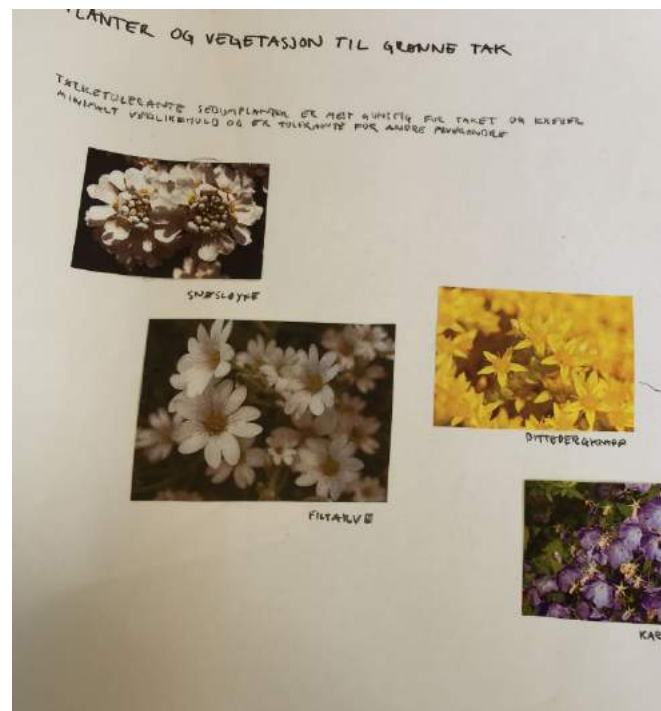
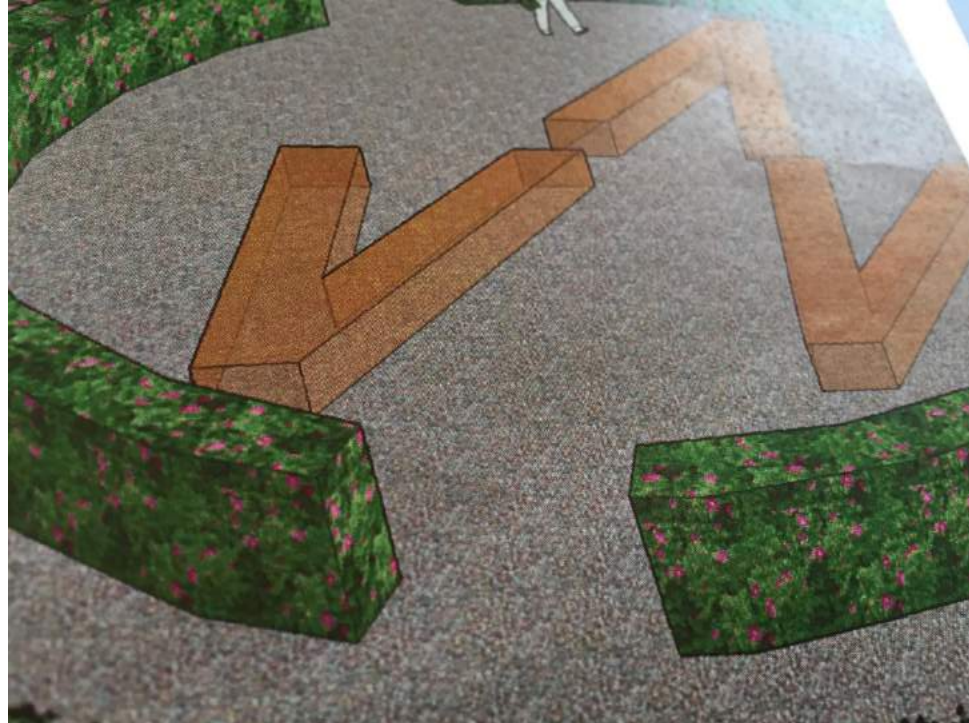
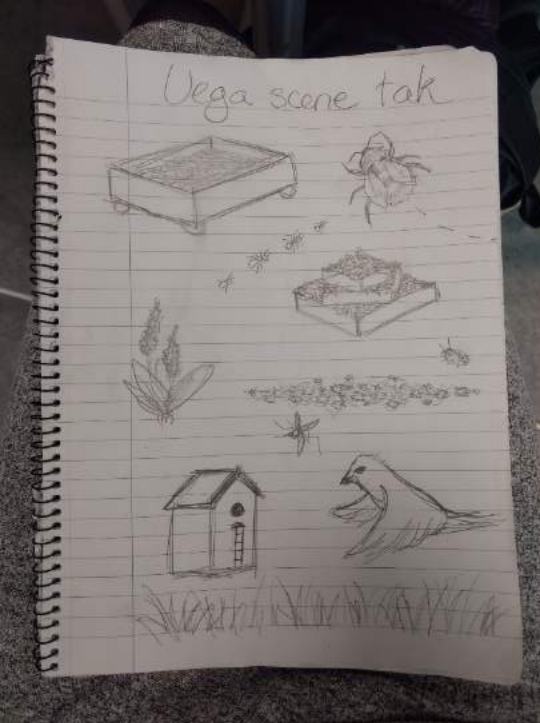
MIKROPLAST

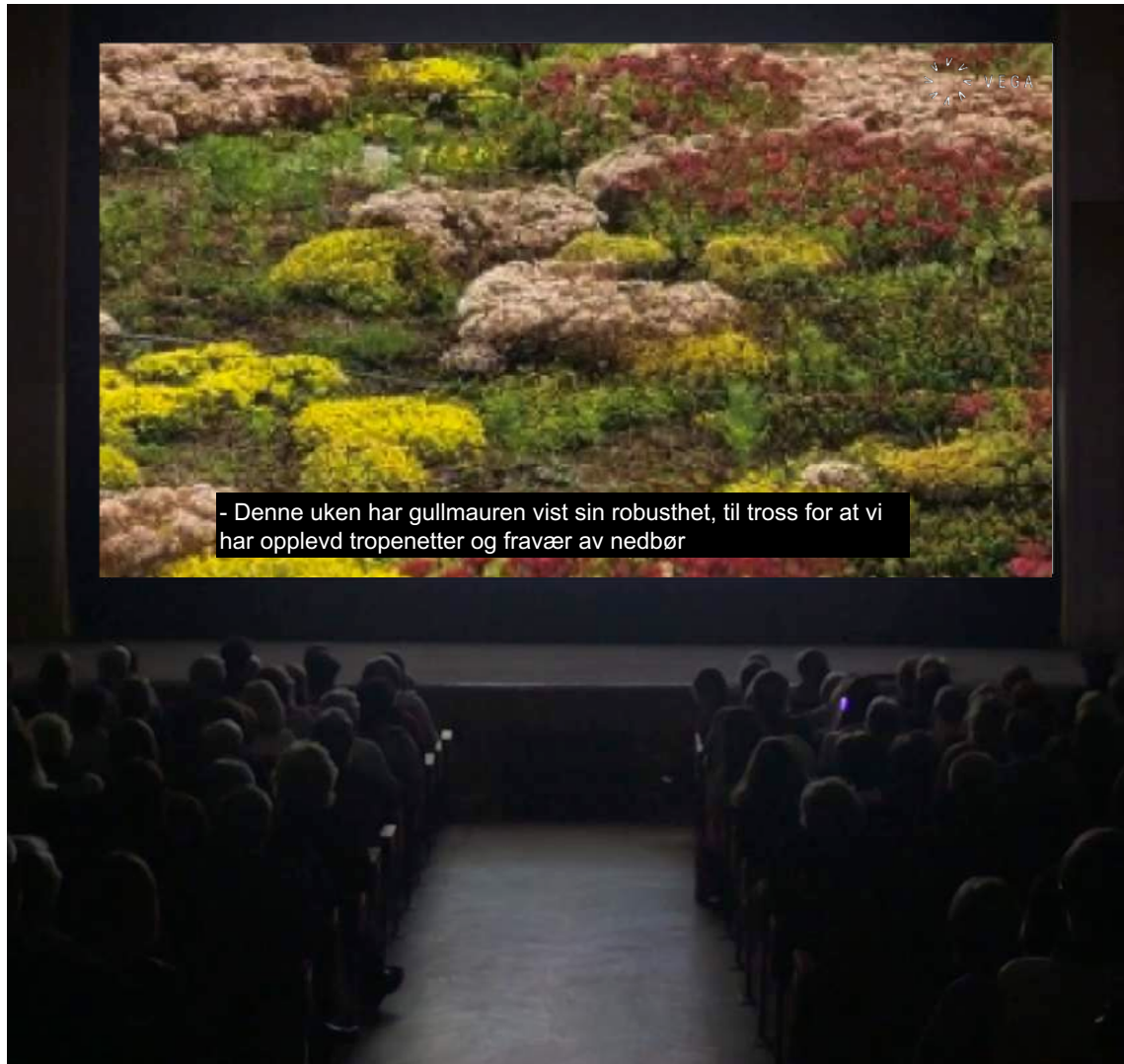
KLÆR PÅ TAKET

Dine gamle klær kan bli til grønne tak

Vi inviterer til læring

- Denne uken har gullmauren vist sin robusthet, til tross for at vi har opplevd tropenetter og fravær av nedbør

Vega Scene kompetanse

- Videodokumentasjon
- Streaming
- Fortellerkunst

Nye kommersielle muligheter

- Knytte miljøarbeide med egen merkevare
- Naturlig arena for film og teater med grønn tematikk
- Foredrag- og debattkvelder

UTFORDRINGER

Takets bæreevne

Få relevante referanser

Lite relevant forskning

Ingen stedegne arter i ordinær handel

Riktig jord

HVA KAN VI LÆRE MER OM?

Takets evne til å utvikle verdifull økologi

Totalt kostnadsbilde knyttet til blågrønne tak VS tradisjonelle løsninger

Livsløpskostnader for ulike blågrønne og grønne tak (LCC)

Livsløpsanalyser for ulike blågrønne og grønne tak (LCA)

Muligheter for gjenbruk

Takets evne til å håndtere overvann

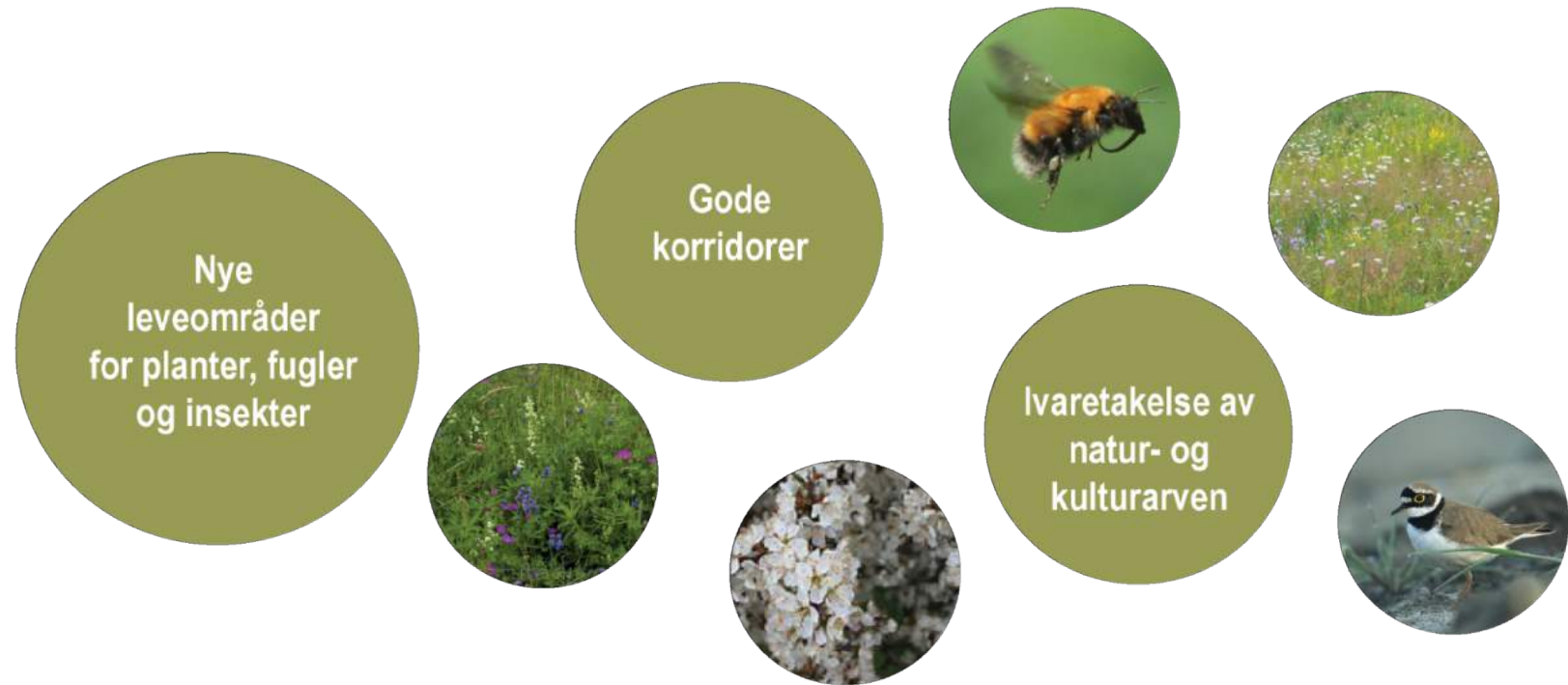
Gjenbruk av overvann

Takets evne til å isolere og kjøle

Forventet effekt for naturmangfoldet

Når takflatene som har fremstått som ugjestmilde ørkener i byveven i flere tiår transformeres til blågrønne oaser – bidrar det til at leveområder og sammenheng mellom disse bygges opp bit for bit.

Takene utgjør altså et enormt uutnyttet potensial for flerfunksjonelle landskap og økt naturmangfold.

BLÅGRØNT TAK SOM HÅNDTERER FREMTIDENS 20 ÅRS REGN

VERDIFULL OSLO NATUR

SAMSKAPING

LÆRINGSARENA

HVA OM URBANIUM HADDE VALGT ET ORDINÆRT GRÅTT TAK?

BYENE ER ØKOSYSTEMER

gryellen.ringstad@asplanviak.no

Rune.Skeie@asplanviak.no

